

21. Přehled sedmi pečeti – část 2

Při čtení následujících SZ textů jsou vidět jasné paralely se čtyřmi jezdci ze Zj 6.

Lv 26,21-26:

- 21 Jestliže mi i pak budete odporovat a nebudete mě chtít poslouchat, přidám vám sedmkrát víc ran pro vaše hříchy.
- 22 Pustím na vás polní zvěř. Ta vás připraví o děti, vyhubí váš dobytek a ztenčí vaše řady; vaše cesty zpustnou.
- 23 Jestliže se tím nedáte ode mne napomenout a budete mi dále odporovat,
- 24 i já se vám budu stavět na odpor a budu vás bít sedmkrát víc za vaše hříchy.
- 25 Uvedu na vás meč pomsty, aby pomstil porušování smlouvy. Shromáždíte-li se do svých měst, pošlu mezi vás mor a budete vydáni do rukou nepříteli.
- 26 Až vám zlomím hůl chleba, bude deset žen pro vás péci chléb v jediné peci a budou vám odvažovat chléb na příděl. Budete jíst, ale nenasytíte se.

Je pozoruhodné do jaké míry se Lv 26 i Zj 6 zabývá sedminásobnými ranami, mečem, hladomorem, morem a divokými zvířaty. Popis je tak konkrétní, že se v obou případech odvažuje chléb na příděl, neboť je vzácný. Lv 26 je základní text zlořečení smlouvy. Ukazuje na důsledky neposlušnosti. Jsou to však předběžné důsledky, neboť konečným důsledkem neposlušnosti bude zajetí.

Další text o zlořečení je v **Dt 32,23-25:**

- 23 Samé zlo na ně shrnu, vystřelím na ně své šípy.
- 24 Budou vysíleni hladem, stráveni nákazou, přehořkou morovou ranou. Vydám je zubům šelem a jedovatým plazům v prachu.
- 25 Venku jim připraví sirobu meč, v komnatách zachvátí strach jinocha i pannu, kojence i muže šedivého.

I v tomto textu se mluví o meči, hladomoru a moru jako důsledku porušení smlouvy. V obou případech jsou těmi, kdo budou nést tyto následky, Izraelité. Oni obdrželi smlouvu od Boha a měli podle ní žít. V tomto pohledu nejsou zahrnuti nepřátelé Božího lidu. Měli bychom mít na paměti možnost, že čtyři jezdci z Apokalypsy se nebudou zabývat nevěřícími lidmi, nekřesťany, lidmi mimo Boží smlouvu, ale spíše křesťany a jejich postojem k Boží smlouvě.

Když přejdeme k veršům **Dt 32,41-43**, tak se změní úhel pohledu.

- 41 Nabrousím-li svůj blyskavý meč, chopí-li se moje ruka soudu, vykonám nad svými protivníky pomstu, odplatím těm, kdo mě nenávidí.
- 42 Opojím své šípy krví - můj meč bude požírat maso -, krví skolených a zajatých, hlavou nepřítelů s vlajícími vlasy."
- 43 Pronárody, zaplesejte s jeho lidem, vždyť on pomstí krev svých služebníků, vykoná nad svými protivníky pomstu a svou zemi, svůj lid, zproští viny.

Je rozdíl mezi Dt 32,41-43 a Dt 32,23-25. Text Dt 32,41-43 se nezaměřuje na Boží lid, ale na Boží nepřátele. Bůh na ně útočí kvůli svému lidu, vykonává pomstu kvůli svému lidu. V tomto smyslu se důsledky smlouvy projevují dvojnásobem. Co se zde popisuje, se v SZ vyskytuje velice často. Bůh ustanoví smlouvu se svým lidem, a pokud jej lidé poslouchají, jsou požehnáni a odměněni, pokud ne, následuje zlořečení. SZ často popisuje, že pokud Boha jeho lid neposlouchal, použil si jiné národy, jako např. Egypt a Babylon jako dobyvatele. Přišli a postihli Boží lid mečem a obležením. Pokud Boží lid stále neposlouchal, byl vzat do zajetí. Tyto cizí národy byly použity jako nástroje, které přinášely důsledky smlouvy. Je to zajímavý koncept. Dá se vyjádřit i jinak: Když byl Boží lid neposlušný, ztratil Boží ochranu moc proti těmto národům, které se staly soudci nad Božím lidem. Většinou však došlo k tomu, že tyto národy našly velkou oblibu v potírání Božího lidu. Přišel tak čas, kdy jim Bůh sdělil, že zašly moc daleko. Potom se Bůh obrací proti těmto národům za to, že „přehnaly“ soud nad Božím lidem.

Nyní se vraťme do Dt 32. Bůh soudí svůj lid, neboť byl neposlušný jeho smlouvě, potom se však obrací proti cizím národům, které přehnaly vykonávání soudu. To, co popisuje Lv 26 a Dt 32 se stalo pro Izraelce obrazem porušení smlouvy. Posloupnost válka, hlad a mor se stala určitým obrazem trestu. Pokaždé, když někdo

v Izraeli mluvil o budoucí špatné době, prohlašoval, že přijde válka, hlad a mor. Tento pohled se vyskytuje např. v knihách Ezechiel a Jeremjáš, které se zabývají zajetím a používají stále tento koncept. Např. **Ez 14,12-21**:

12 I stalo se ke mně slovo Hospodinovo:

13 "Lidský synu, jestliže by země proti mně zhřešila a zpronevěřila se a já bych na ni napřáhl svou ruku, zlámal jí hůl chleba a seslal na ni hlad, takže bych z ní vymýtil lidi i dobytek,

14 a byli by v ní tito tři muži: Noe, Daniel a Jób, ti vysvobodí svou spravedlností jen sami sebe, je výrok Panovníka Hospodina.

15 Kdybych přivedl na zemi dravou zvěř, aby ji vylidnila, takže by byla zpustošena a nikdo by jí kvůli zvěři neprocházal,

16 ti tři muži v ní, jakože jsem živ, je výrok Panovníka Hospodina, nevysvobodí ani své syny a dcery; vysvobodí pouze sebe, země však bude zpustošena.

17 Nebo kdybych na tu zemi uvedl meč a rozhodl bych, aby meč prošel zemí, a vymýtil bych z ní lidi i dobytek,

18 ti tři muži v ní, jakože jsem živ, je výrok Panovníka Hospodina, nevysvobodí ani své syny a dcery, vysvobodí pouze sebe.

19 Nebo kdybych na tu zemi poslal mor a vylil na ni své rozhořčení krveprolitím, aby z ní byli vymýceni lidé i dobytek,

20 Noe, Daniel a Jób v ní, jakože jsem živ, je výrok Panovníka Hospodina, nevysvobodí ani syna ani dceru. Svou spravedlností vysvobodí jen sami sebe."

21 Toto praví Panovník Hospodin: "I když pošlu na Jeruzalém tyto své čtyři přísné soudy: meč, hlad, dravou zvěř a mor, abych z něho vymýtil lidi i dobytek.

Zde je dobře vidět obraz války, hladu a moru, který se vyskytuje jako tragický důsledek neposlušnosti smlouvy.

Další text, který je důležitý při uvažování o čtyřech jezdcích, je **Za 1,8-17**. Zde se popisuje zkušenost Božího lidu ke konci exilu v Babylonu. Zde Bůh opouští od zlořečení svému lidu a obrací se na národy, které Boží lid utiskují.

8 V noci jsem viděl, hle, muž sedí na ryzáku, stojí mezi myrtovím v hlubině a za ním koně ryzí, plaví a bílí.

9 Zeptal jsem se ho: "Co to znamená, můj pane?" Boží posel, který se mnou mluvil, mi odpověděl: "Já ti vysvětlím, co to znamená."

10 A muž stojící mezi myrtovím pokračoval: "To jsou ti, které vyslal Hospodin, aby procházeli zemí."

11 Oni pak oslovili Hospodinova posla stojícího mezi myrtovím: "Procházeli jsme zemí a celá země si poklidně bydlí."

12 Nato Hospodinův posel zvolal: "Hospodine zástupů, jak dlouho se ještě nechceš slitovat nad Jeruzalémem a nad judskými městy, jimž dáváš pociťovat svůj hrozný hněv již po sedmdesát let?"

13 Hospodin poslovi, který se mnou mluvil, odpověděl slovy dobrými, slovy útěšnými.

14 Posel, který se mnou mluvil, mi nato řekl: "Provolej, že toto praví Hospodin zástupů: »Horlím pro Jeruzalém a Sijón velkou horlivostí,

jsem hrozně rozlícen na sebejisté pronárody, které hned přiložily ruku k zlému, jakmile jsem se na svůj lid jen maličko rozlítil.«

16 Proto praví Hospodin toto: »Obrátím se k Jeruzalému s hojným slitováním; bude v něm zbudován můj dům, je výrok Hospodina zástupů, a nad Jeruzalémem bude nataženo měřící pásmo.«

17 Dále provolej, že toto praví Hospodin zástupů: »Má města budou znovu oplývat dobrem.« Hospodin znovu potěší Sijón a znovu si vyvolí Jeruzalém."

Tato scéna o čtyřech jezdcích je velice podobná se Zj 6,1-8. Ilustruje situaci, kdy Bůh ví, že jeho lid byl již dostatečně potrestán. Přišel čas, aby jejich země byla obnovena a znovu prosperovala. Boží soud se nyní obrací proti Babylonu, který soudil neúměrně.

V pozadí čtyř jezdců je tedy téma neposlušnosti a jejích důsledků. Zlořečení SZ tvoří myšlenkové pozadí jezdců ze Zj 6.

Je důležité si uvědomit, že existují dvě fáze zlořečení:

1. dopadá na Boží lid

2. dopadá na jeho nepřátele

Je zajímavé si povšimnout, že různá zlořečení ve Zj 6,1-8 dopadají více na Boží lid. V kapitole 7 je obnovení těchto zlořečení, která dopadají na celý svět. Tedy koncept dvou fází zlořečení je použit také ve Zj 6 a 7.

Zabývá se Zj 6 křesťanskými dějinami? Při hledání odpovědi je možné porovnat Zj 6 se synoptickou apokalypsou. Synoptická apokalypsa je Ježíšovo kázání na hoře Olivetské, které je zaznamenáno v Mt 24, Mk 13 a L 21. Ježíš zde hovoří o konci světa a událostech, které mu budou předcházet. Je zajímavé, že žádná část

Zjevení nepoukazuje na tuto synoptickou apokalypsu více než Zj 6. V obou případech se káže evangelium. V obou případech se hovoří o válce, hladu a moru, pronásledování, nebeských znameních, zemětřesení, hladomorech, atd. Je jasné, že některé texty Nového zákona stojí v pozadí Zj 6 a mezi ně patří i tyto tři synoptické texty.

Zj 6 je textem, který nám dává nahlédnout do událostí křesťanské doby, zrovna tak jako synoptická apokalypsa. Tyto události jsou ve Zjevení líčeny jako důsledek toho, že Beránek otevírá knihu. Dějiny světa v křesťanské době jsou historií, kterou má pod kontrolou ten, který otevírá knihu.

Zjevení 7. kapitola

Jaké je prostředí a děj Zj 7 a jaký má vztah k předcházejícím kapitolám? Zdá se, že odpovídá na otázku ze Zj 6,17 „Neboť přišel veliký den jeho hněvu; kdo bude moci obstát?“ Jiné překlady říkají, „Kdo bude schopen obstát?“ Až přijde den jeho hněvu, den Hospodina, druhý příchod Ježíše Krista, kdo bude moci obstát? Touto otázkou končí kapitola 6. Její odpověď v kapitole 7 je dvojí:

1. 144 000, kteří jsou zapečetěni (v. 1-8)
2. velký zástup (v. 9-17)

Zdá se, že záměrem Zj 7 je odpovědět na otázku: „Až Ježíš přijde na konci času, kdo bude shledán věrným, kdo bude moci obstát?“

Jaký je klíčový text starozákonního pozadí Zjevení 7? **Ez 9,1-7**. Tento text je jedním z nejdůležitějších textů Bible vedoucích k závažnému zamyšlení.

- 1 I zavolal na mne mocným hlasem: "Blíží se ti, kteří budou trestat město; každý se svou zkázonosnou zbraní v ruce."
- 2 A hle, šest mužů přichází cestou od Horní brány, obrácené k severu, každý se svou ničivou zbraní v ruce. Jeden z nich je oděn lněným šatem a má na bedrech písářský kalamář. Když přišli, postavili se u bronzového oltáře.
- 3 Tu se přenesla sláva Boha Izraele z cheruba, na němž spočívala, k prahu domu. Hospodin zavolal muže oděného lněným šatem, který měl na bedrech písářský kalamář,
- 4 a poručil mu: "Projdi středem města, středem Jeruzaléma, a označ znamením na čele muže, kteří vzdychají a sténají nad všemi ohavnostmi, které se v něm páchají."
- 5 A slyšel jsem, jak ostatním poručil: "Procházejte městem za ním a bijte bez lítosti a bez soucitu."
- 6 Starce, mladíka, pannu, děti i ženy zabíjejte, šiřte zkázu. Nepřistupujte však k nikomu z těch, na nichž je znamení. Začněte od mé svatyně!" I začali od starších, kteří byli před domem.
- 7 Nařídil jim: "Poskvrňte dům, naplňte nádvoří skolenými; jděte!" I vyšli do města a pobíjeli.

Tento text vyvolává strach. Uvažme, že bychom byli mezi těmito lidmi a čekali na Hospodinovo rozhodnutí se všemi jeho důsledky. Tato scéna popisuje v symbolech události provázející zkázu Jeruzaléma v roce 586 př. Kr. Jeruzalém je těsně před dobytím, mnoho lidí bude zakrátko zabito a ostatní vzati do zajetí. Bůh však podle textu rozlišuje mezi lidmi podle toho, jestli jsou mu věrni. Věrní obdrží znamení na čele, ostatní jsou skoleni. Zabíjení začalo u lidí starajících se o chrám a pokračovalo dalšími v Jeruzalémě. Zdá se, že ve Zj 7 je znázorněno nahlédnutí na to, co se stane v závěrečných událostech pozemské historie, kdy se bude opakovat „babylonské zajetí“. Opět se bude konat soud nad Božím lidem, opět bude anděl Hospodinův označovat jeho věrné, opět bude pronesen soud nad světem a opět Bůh zachrání ty, kteří mu patří.

Shrňme události Zj 4-7: Ve Zj 4 máme všeobecný popis Božího trůnu bez udání času, v 5. kapitole je začátek děje a rozhodující moment, kdy Bůh bere knihu. Následuje dalších sedm dějů – rozlamování pečeti, které končí vyvrcholením pozemských dějin. Ve Zj 4-7 jsou znázorněny rozhodující rozhodnutí v nebi, která zapříčiní sérii událostí na zemi vrcholící Ježíšovým příchodem. Abychom tento text správně chápali, je třeba si položit ještě jednu důležitou otázku: kdy začnou všechny tyto události. Kdy Beránek vezme knihu a kdy začne rozlamovat pečeť?

Zj 3,21 „Kdo zvítězí, tomu dám usednout se mnou na trůn, tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn.“ V tomto verši jsou čtyři rozhodující události, první dvě se přirovnávají k dalším dvěma. „Kdo zvítězí, tomu dám usednout se

mnou na trůn“ je paralela k „tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn“. První část pojednává o Božím lidu, druhá část popisuje Ježíšovu zkušenost.

Ten, kdo vítězí – v řečtině je použit přítomný průběhový čas, neboli je to stále probíhající událost. V celém křesťanském věku docházelo u věrných křesťanů k vítězství. Je úkolem každého křesťana, který žije v jakékoli době a na jakémkoli místě, aby zvítězil.

Jak zvítězí? Zj 12,11 doplňuje Zj 3,21 „Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví. Nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti.“ Křesťané mají tedy zvítězit, a proto je přítomný průběhový čas namístě.

Kdy však křesťané usednou spolu s Bohem na trůn? „Tomu dám usednout se mnou na trůn“ – zde je použit budoucí čas. Přítomná realita vede k budoucí realitě. Protože Boží lid vítězí v přítomnosti, obdrží odměnu v budoucnosti. Ježíš zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn – zde je použit aorist (minulý čas), obojí je minulá událost. Kdy Ježíš zvítězil? Kdy usedl na trůn? Křesťané 1. století po Kr. mohli mít pouze jednu možnou odpověď na tuto otázku. Ježíš zvítězil na kříži. Posadil se na Boží trůn při svém nanebevzetí po svém vzkříšení. V NZ jsou tyto dvě události rozhodující. Na jedné straně je kříž centrem křesťanské víry, na straně druhé je kladen důraz na Ježíše sedícího po pravici Boží. Protože Ježíš sedí po pravici Boží, Boží lid může dnes existovat. Toto je jedno z hlavních poselství NZ.

Kdy Ježíš zvítězil? **Zj 5,5-6:**

5 Ale jeden ze starců mi řekl: "Neplač. Hle, zvítězil lev z pokolení Judova, potomek Davidův; on otevře tu knihu sedmkrát zapečetěnou."

6 Vtom jsem spatřil, že uprostřed mezi trůnem a těmi čtyřmi bytostmi a starci stojí Beránek, ten obětovaný; měl sedm rohů a sedm očí, což je sedmero duchů Božích vyslaných do celého světa.

Slovo „zvítězil“ ve Zj 5,5 je stejný výraz jako ve Zj 3,21, kde Ježíš říká, tak jako já jsem zvítězil. Je zde použit i stejný slovesný čas. Verš 6. Beránek byl obětován, ale nyní stojí uprostřed trůnu a je připraven otevřít knihu.

Zj 3,21 je vyvrcholením poselství sedmi církvím a vyvrcholením zaslíbení daných sborům. Tento výrok však obsahuje také základ pro Zj 4-7. Ve Zj 4 je znázorněn Otcův trůn, vítězství Kristovo je zmíněno ve Zj 5, připojení se k Otcovu trůnu je popsáno taktéž ve Zj 5 (v Zj 5,13 je sláva, která byla provolávána Otci nasměrována také na Ježíše).

Dvoudílná analogie ze Zj 3,21 je naplněna ve Zj 4 a 5. Ježíš zvítězil a usedl k Otci. Kdy usednou lidé k Otci? Zj 7,9-17, zejména v. 15-17. Jsou den a noc před trůnem v nebeské svatyni s Ježíšem, následují Ježíše kamkoli jde. Kdy vítězí? To je popsáno ve Zj 6. Jasně zde vidíme princip dvojsměrnosti, který nám pomáhá vysvětlit náročné texty ze Zjevení. Čeho se týká Zj 4-7? Obsahem je vítězství Beránka, Beránek připojující se k Otci na trůnu (Zj 5), Boží lid bojující o vítězství nad tímto světem (Zj 6), budoucí odměna, kdy Boží lid se připojí k Otci na trůnu (Zj 7).

Zj 3,21 nám tedy stručně ukazuje, co je obsahem sedmi pečeti. Zj 6 je jedna z nejtěžších pasáží v Bibli. Hovoří o Božím lidu a jeho zkušenosti ve světě, jeho obtížích a bojích, touze zvítězit. Zj 5 se odehrává roku 31 po Kr, kdy Ježíš zemřel na kříži a byl přenesen do nebe po jeho zmrtvýchvstání. Ve Zj 5 je Ježíš dosazen na trůn v nebeské svatyni v roce 31 po Kr. **Zj 5,9-13:**

9 A zpívali novou píseň: "Jsi hoden přijmout tu knihu a rozlomit její pečeti, protože jsi byl obětován, svou krví jsi Bohu vykoupil lidi ze všech kmenů, jazyků, národů a ras

10 a učinil je královským kněžstvem našeho Boha; a ujmou se vlády nad zemí."

11 A viděl jsem, jak kolem trůnu a těch bytostí i starců stojí množství andělů - bylo jich na tisíce a na statisíce;

12 slyšel jsem je mocným hlasem volat: "Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení."

13 A všechno stvoření na nebi, na zemi, pod zemí i v moři, všecko, co v nich jest, slyšel jsem volat: "Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků!"

Ve verši 9 se uvádí, že Ježíš je hoden přijmout a otevřít knihu, neboť byl obětován, zemřel na kříži, zvítězil.

Ve světle Zj 3,21 je jasné, že Ježíš se nepřipojil k Otci v pozdější době, že nezvítězí v budoucí době. Z Janova pohledu to již byla minulost, kdy odehrály tyto rozhodující momenty. Zj 5 nás vede k Ježíšovu uvedení na trůnu v 31 po Kr.

Již dříve jsme si řekli, že kniha Zjevení je zjevením Ježíše Krista, je to NZ kniha a teologie knihy Zjevení se neliší od teologie zbytku NZ. V **Žd 8,1.2** je vidět, jak se Zj 5 odráží v textech ostatních knih NZ.

1 Z toho, co bylo řečeno, plyne: máme velekněze, který usedl po pravici Božího trůnu

2 v nebesích jako služebník pravé svatyně a stánku, který zřídil sám Hospodin, a nikoli člověk.

Když Ježíš vystoupil do nebe, posadil se po pravici Boží. Je zde uvedeno stejné slovo jako ve Zj 3,21, které nám ukazuje na stejný okamžik i místo. Ježíš přijal královskou moc, když byl dosazen na trůn a nyní slouží v nebeské svatyni.

Ve Zj 5 vidíme uvedení Ježíše na trůn. Tento okamžik umožňuje Ježíšovi vykonávat přímluvnou službu, uskutečnit soud a jeho další službu v nebeské svatyni pro svůj lid.